

URBACT – Věstník

Červen/červenec 2011

6

Connecting cities
Building successes

AKTUALITY - URBACTu

***„Kulturní dědictví jako příležitost“:
možnosti, které přináší integrovaná správa***

***Oživení historického centra Lublinu
prostřednictvím investic soukromých
subjektů***

PODROBNĚ

„Kulturní dědictví jako příležitost“: možnosti, které přináší integrovaná správa Výsledky projektu HerO

Úloha kulturního dědictví historických měst se nesmí omezovat pouze na to, že činí daná města přitažlivými, nýbrž se musí také přizpůsobit novým hospodářským a demografickým výzvám a výzvám v oblasti životního prostředí. Kulturní dědictví bylo dlouhou dobu spravováno odděleně, ale v současné době je potřeba začlenit je do celkové politiky rozvoje měst. Devět partnerských měst [projektu HerO](#) se rozhodlo napomoci dosažení rovnováhy mezi ochranou kulturního dědictví a udržitelným socioekonomickým rozvojem historických měst s cílem zvýšit jejich přitažlivost a konkurenceschopnost.

V rámci projektu HerO byl vypracován nový přístup k integrované správě kulturního dědictví, jehož cílem je umožnit kulturnímu dědictví stát se prostřednictvím „plánu integrované správy kulturního dědictví“ katalyzátorem udržitelného rozvoje. Zmíněný projekt předkládá čtyři doporučení a pro úspěšnou realizaci tohoto plánu nabízí metodiku tvořenou třemi kroky.

Přehled projektu HerO

- duben 2008 – květen 2011
- vedoucí partnerské město: Řezno (Německo)
- partnerská města: Štýrský Hradec (Rakousko), Neapol (Itálie), Sighisoara (Rumunsko), Liverpool (Spojené království Kingdom), Lublin (Polsko), Poitiers (Francie), La Valetta (Malta) a úřad pro renovaci historického centra Vilnius (Litva)
- projekt HerO získal označení [Fast Track](#), díky němuž mu byla ze strany Evropské komise poskytnuta aktivní podpora

Čtyři doporučení politickým představitelům

Čtyři doporučení pro tvůrce politiky, kteří si vytklí za cíl vytvořit integrovanou správu historického dědictví

1. **Učiňte z kulturního dědictví svou hlavní politickou prioritu.** Jedině tak získáte finanční prostředky od místní a regionální samosprávy, což pak může pomoci přitáhnout další investice ze soukromého sektoru a jiných veřejných fondů včetně evropských strukturálních fondů.
2. Pomocí metodiky, která se osvědčila v projektu HerO, **vypracujte integrovaný přístup, jenž se bude opírat o silnou podporu města.** S tímto vedením bude možné překonat odvětvové nebo odborové priority a zainteresované subjekty spojit ke společné účasti na daném projektu.
3. **Zapojte zainteresované subjekty.** Zapojení obyvatel a uživatelů a zohlednění jejich očekávání umožní zformulovat koordinovaný a integrovaný přístup, jenž bude dlouhodobě udržitelný.
4. **Zaměřte se na konkrétní kroky a výsledky.** To znamená na politickou a manažerskou podporu, na spolupráci s řídicími orgány na zajištění financování a na vytvoření koordinované struktury s postupy pro hodnocení a sledování, které umožní přizpůsobit projekt měnícím se potřebám.

Pro více informací:

- Stáhněte si [politická doporučení](#) k projektu HerO - .pdf

Příručka: návod, jak ve třech krocích vypracovat plán integrované správy kulturního dědictví

Tato osmdesáti stránková publikace je určena městským orgánům a lidem z praxe podrobně popisuje metodiku, kterou v průběhu tří let v rámci projektu HerO zavedlo devět partnerských měst.

Obsahuje případové studie z jednotlivých měst, posudky, doporučení a jako dodatek integrované plány, jež se osvědčily v různých městech zařazených mezi památky světového dědictví UNESCO. Dále shrnujeme tři na sebe navazující kroky, které tato příručka doporučuje.

REPORTÁŽ

Oživení historického centra Lublinu prostřednictvím investic soukromých subjektů

Základní informace o Lublinu:

- deváté největší město v Polsku s 345 000 obyvateli
- rozloha historického centra je 120 hektarů
- v historickém centru žije 12 000 obyvatel

Modernizace a rekonstrukce historické části Lublinu byla od devadesátých let jednou z priorit města. Projekty jsou však zatím financovány výhradně z veřejných prostředků, soustřeďují se na budovy a infrastrukturu a především nezohledňují socioekonomické problémy centra města (ubývání obyvatel, potřebné usedlíky vystřídaly obchody atd.). Hlavním cílem účasti Lublinu na projektu HerO bylo vytvořit integrovaný plán rozvoje a povzbudit soukromé vlastníky nemovitostí k investicím.

Podpůrná skupina zainteresovaných subjektů účastníci se vypracování nového plánu správy města: zkušenost místní podpůrné skupiny URBACT

Členové místní podpůrné skupiny

město, památkový úřad, obyvatelé centra města a majitelé soukromých nemovitostí, majitelé prodejen, kulturní instituce, bytová družstva a řada sdružení.

Město Lublin zřídilo skupinu složenou ze zainteresovaných subjektů: místní podpůrnou skupinu URBACT, která se účastnila vypracování plánu integrované správy. Práci této skupiny významně podpořili občané. Velkou měrou se do ní zapojila místní sdružení, což umožnilo

vypracovat kvalitativní plán zaměřený na život v historické části (zlepšení mobility, vytvoření zelených ploch, normy kvality pro rekonstrukci). Tohoto projektu dokonce využilo sdružení zaměřené na podporu cyklistické dopravy ve městě, aby získalo obec pro své záměry, a město se rozhodlo přijmout opatření na podporu tohoto druhu dopravy. Součástí přípravy prvního plánu byla také diskuse s obyvateli historické části a jejími uživateli. Byly vytvořeny internetové stránky, které zjišťovaly názory a očekávání občanů.

Participační přístup se osvědčil:

Navzdory počátečnímu zpoždění projektu hodnotí Ewa Kipta, koordinátorka projektu HerO za město, tuto iniciativu jako úspěch:

„Program URBACT nám umožnil dosáhnout pokroku nejen v oblasti udržitelného rozvoje a integrovaného přístupu, ale také při zavádění přístupu umožňujícího větší participaci občanů. V bývalé komunistické zemi, v níž přetrvávají značné psychologické a legislativní překážky, je již samotný fakt, že jsme shromáždili názory tolika aktérů a obyvatel, pozitivní změnou. Praxe nám ukázala, že zbývá řešit mnoho výzev, ale záměr se daří realizovat.“

Překonání nechuti některých aktérů si vyžádá více času:

Hlavní cíle byly vytyčeny a v lednu 2011 byl jednotlivým zainteresovaným subjektům předložen první projekt. Díky tomu bylo zjištěno, že není zajištěn dostatek řídicích nástrojů, zejména co se týče ukazatelů a subjektů schopných provést realizační fázi. Dalším krokem bude překonat váhání některých kulturních činitelů, kterým zatím činí potíže přijmout, že projekt zahrnuje jiné než kulturní složky.

Projekty nepřinášejí užitek jen historickému centru, ale také okolním čtvrtím

Urbanistický plán pro čtvrť Podzamcze: Tato čtvrť sousedící s historickým centrem města byla v padesátých letech dvacátého

století úplně přestavěna a jsou pro ni typické nekvalitní domy, které měly původně existovat jen dočasně. Nedaleká dálnice a autobusové nádraží mají také negativní dopad na kvalitu života a architektonický ráz města. Město využilo projekt HerO k tomu, aby s pomocí místní podpůrné skupiny a občanů vytvořilo nový urbanistický plán. V současnosti probíhají příslušné konzultace. Tento dlouhodobý projekt by měl v této části města mimo jiné snížit automobilový provoz o 60 %.

Ambiciózní plán: stát se Evropským hlavním městem kultury

Výsledky projektu HerO Lublin využije v žádosti o to, aby byl vybrán za Evropské město kultury 2016. Za tímto účelem byla jmenována skupina (z členů místní podpůrné skupiny projektu HerO), která bude radnici poskytovat poradenství při přípravě této žádosti.

Pro více informací:

- [Místní akční plán města Lublinu - .pdf](#)

ZPRÁVY

20 projektů URBACT zveřejňuje své výsledky

20 [projektů URBACT](#) se chystá do konce července 2011 dokončit své program výměny zkušeností a vzdělávacích činností. Partneři účastníci se Programu URBACT neúnavně po tři roky hledali společná, účinná a udržitelná řešení největších výzev, jimž města čelí. V rámci jednotlivých projektů byla předložena řešení, která se osvědčila a přinesla cennou pomoc tvůrcům urbánní politiky i lidem z praxe vypořádávajícím se s těmito výzvami. Každý z těchto projektů v následujících týdnech zveřejní výsledné publikace a doporučení.

Zde je k dispozici ukázka prvních výsledků a závěrů projektů

- [Hero](#)
- [Redis](#)

Navštivte naše nové stránky, na nichž zveřejňujeme výsledky projektů URBACT. V rámci pravidelných aktualizací budou na tyto stránky umísťovány výsledné publikace a doporučení projektů URBACT, které dokončily výměnu zkušeností a vzdělávací aktivity.

Pro více informací:

- výsledky projektů URBACT – [internetové stránky](#) programu URBACT.

Letní univerzita URBACT

První Letní univerzita místních podpůrných skupiny projektů URBACT

Poprvé je v rámci programu URBACT pořádána letní univerzita určená členům místních podpůrných skupin všech projektů URBACT. Bude se konat od pondělí 29. srpna do středy 31. srpna 2011 na Jagellonské univerzitě v Krakově.

Členové místních podpůrných skupin jsou hlavními partnery programu URBACT. Pro každý projekt URBACT je zřízena místní podpůrná skupina URBACT, jež soustřeďuje místní zainteresované subjekty, kterých se záležitost daného projektu nejvíce týká. Tyto skupiny se podílejí na mezinárodní výměně (vypracování případových studií, účast na seminářích atd.), těží z ní a jejich úkolem je především vypracovat místní akční plán.

Univerzita místních podpůrných skupin je koncipována jako jedinečná studijní zkušenost, jejímž cílem je posílit u jednotlivých účastníků dovednosti a schopnosti potřebné pro rozvinutí participačního plánování kroků v rámci městských politik. Urbanističtí odborníci, tvůrci politiky, zástupci nevládních organizací, občanské společnosti a soukromého sektoru se společně sejdou, absolvují odborné školení, praktická cvičení a navážou mezi sebou kontakty.

Univerzita nabídne široké spektrum podnětných aktivit:

- **Kolokvia** (společné diskuse)
Odborníci na městské politiky nabídnou hutné a podnětné sondy zaměřené na celou řadu výzev, s nimiž se potýkají města v EU.

- **Semináře**

Účastníkům bude poskytnuto odborné školení zaměřené na metody a nástroje, které napomáhají zapojení zainteresovaných subjektů, usnadňují definování problémů/cílů a přípravu akčního plánu.

- **Praxe pro místní podpůrné skupiny URBACT**

Po každém semináři účastníci vytvoří „cvičnou místní podpůrnou skupinu“, která si prakticky vyzkouší poznatky získané na semináři. V průběhu tří dnů projdou sérií „praktických cvičení“ zaměřených na vytvoření integrovaného místního akčního plánu.

- **Navazování kontaktů**

Bude více příležitostí navazovat kontakty. Proslulé URBACT Café umožní účastníkům scházet se a ve vlastním jazyce komunikovat s partnery ze své země a přijít s konkrétními návrhy na posílení vlivu místních podpůrných skupin URBACT.

Po absolvování všech kurzů účastníci obdrží „diplom Letní univerzity místních podpůrných skupin URBACT“.

Vzhledem k omezenému počtu míst je Letní univerzita místních podpůrných skupin URBACT otevřena pouze pro členy místních podpůrných skupin URBACT. Budeme vás nicméně informovat o tom, co se během této akce dělo, a krátce po skončení letní univerzity zveřejníme na internetových stránkách URBACT výsledky a závěry z této akce.